

คำนำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผน และรายงานผลพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว ได้มีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (การดำเนินงานตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๓) ซึ่งประกอบด้วยการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ -พ.ศ.๒๕๖๕) และตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยใช้การบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศการจัดการเพื่อการวางแผนและติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของและแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นเครื่องมือหลักในการติดตาม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงให้นโยบายสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๓
๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๔
๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล	๔
๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล	๖
๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๙

บทที่ ๒ แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ๑๐

๑. องค์กรที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๑๐
๒. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๑๑
๓. แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๑๒
๔. ระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๑๘

บทที่ ๓ วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ๑๙

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๑๙
๒. วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๒๑

บทที่ ๔ ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ๒๓

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล	๒๓
๒. การติดตามผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	๓๑
๓. การติดตามและการประเมินโครงการที่เบิกจ่าย ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๓๒

บทที่ ๕ สรุปผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ๔๒

๑. สรุปผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๔๒
๒. ปัญหาและอุปสรรค	๔๓
๓. ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอนแนะ	๔๓

บทที่ ๑ บทนำ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางวิธีการในการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจะ ดำเนินการติดตามและประเมินผลเองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือ บุคคลภายนอกดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดก็ได้ และให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภา ท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนใน ท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผล เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ซึ่งสามารถชี้ถึงผลการดำเนินงานและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานให้เป็นไปโดยบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจ หน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนาตาม แนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมาย

การติดตามถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดย ที่ “การติดตาม” (monitoring) หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมา เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพของวิธีการทำงาน หากไม่มี ระบบติดตามของโครงการแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการสูงกว่า เกินที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาใน การควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบ เกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายใน หน่วยงานหรือระหว่างงานกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ ในทางตรงข้ามหากโครงการมีระบบติด ตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น การให้ข้อมูล ป้อนกลับเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของโครงการต่างๆ การระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการและเสนอแนวทางใน การแก้ไขปัญหา การติดตามดูความสามารถในการเข้าถึงโครงการของกลุ่มเป้าหมาย การติดตามประสิทธิภาพใน การดำเนินงานของส่วนต่างๆ ในโครงการ และการเสนอวิธีการปรับปรุงการดำเนินงาน เป็นต้น ดังนั้น การติดตาม จึงเป็นขั้นตอนการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมของแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผน ดำเนินงานว่า ได้ปฏิบัติตามที่กำหนดรายละเอียดไว้หรือไม่ มีความเหมาะสมในการใช้ทรัพยากรหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อทราบความก้าวหน้าของกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าว เพื่อรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบในการที่จะ พิจารณาตัดสินใจสั่งการตามสมควรต่อไป เพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ในส่วนของ “การประเมินผล” (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนงาน โครงการ ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนงานโครงการนั้น เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำเนินการ เช่นเดียวกับการติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติ การดำเนินการ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผล เป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จของแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลยังเป็นการ ตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด

ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล ถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่สามารถนำไปใช้ในการ ปรับปรุงและการตัดสินใจต่อไป นอกจากนี้ การประเมินผลยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าและการตัดสินใจ อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีความเที่ยงตรง เป็นปรนัย เชื่อถือได้

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑. เพื่อให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถตอบสนอง ความต้องการและปัญหาของประชาชนได้
๒. เพื่อให้การติดตามและประเมินผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
๓. เพื่อนำไปทบทวนการวางแผนพัฒนา และปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น
๔. เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นในการวางแผน พัฒนาต่อไป

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดว่า คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่ น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๑. การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีจำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คัดเลือกจำนวน ๓ คน

๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลคัดเลือก จำนวน ๒ คน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา
๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีต่อ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อดำเนินการต่อไป

๒. การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว ได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๑)การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตามยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ (ซึ่งดูได้จากการกำหนดตัวชี้วัด : KPI) ถ้ากำหนดไว้แล้ว มีความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผล การนำผลไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลัก ๆ ที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอแนะในการติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

(๒)วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงานจาก ข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๆ คือ วัตถุประสงค์การติดตามแหล่งข้อมูล เวลาที่เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้างเครื่องมือซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

(๓)ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนั้น แม้จะวางแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ดีและได้ ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่าจะได้ครบขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๔) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนดไว้ แต่ละโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน เป็นต้น หรืออาจใช้การวิเคราะห์แบบ Matrix การพรรณนาเปรียบเทียบ การเขียน Flow Chart การแสดงแผนภูมิแกนต์ (Gantt Chart) หรืออาจใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกันตามความเหมาะสมของพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว

(๕)รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงานตามแบบที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่ง ๆ อาจมีหลายลักษณะก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลสี่คิ้ว ในการรายงานผลการติดตามโครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิคซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตามโดยสรุปวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตาม ซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

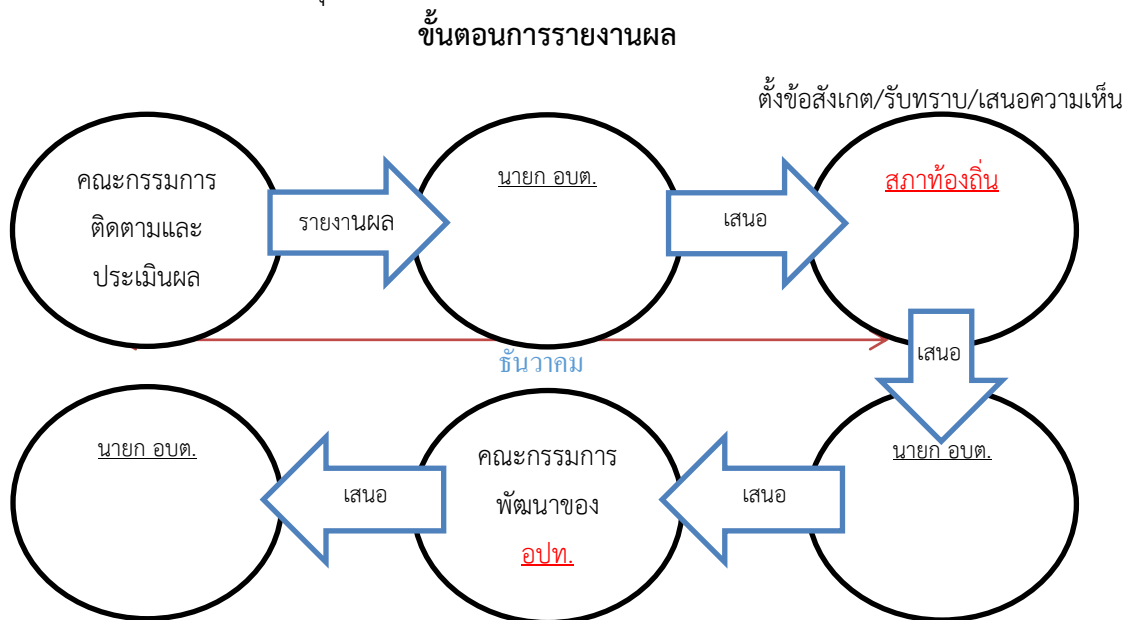
(๖)รายงานผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายกองค์การ

บริหารส่วนตำบล เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยอย่างน้อยปีละหนึ่ง ครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๗) การวินิจฉัยสั่งการ การนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี หลังจาก คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับ รายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัย/สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้จากรายงานสรุป ซึ่งอาจกระทำโดยตรงหรือเสนอรายงาน ตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสมต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. การรายงานผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอ ความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายกองค์การ บริหารส่วนตำบลเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการพัฒนาของเทศบาลตำบลโดยอย่างน้อยปี ละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชน ตั้งข้อสังเกต/รับทราบ/เสนอความเห็น
ในตำบลทราบในที่เปิดภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผล
และเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็น
ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดทัศนคติ มาตรฐานส่วนประมาณค่า และวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้างเครื่องการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบ สังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ ภารกิจขององค์การบริหารส่วน ตำบล รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐาน แบบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือ ภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

๑. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑.๑ กำหนดกรอบเวลา (Time & Time Frame) โดยกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

๑) ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของอย่างน้อยปีละครั้ง

๒) สรุปผลการติดตามและประเมินผลทุกกรอบ ๖ เดือน และสรุปภาพรวมของ ๖ เดือนที่ผ่านมาทุกครั้ง

๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ภายในเดือนธันวาคม เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒ ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ (หรือผลผลิต) ที่ได้กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องและนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๓ ความเพียงพอ (Adequacy) กำหนดทรัพยากรสำหรับการดำเนินการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามศักยภาพโดยนำเครื่องมือที่มีอยู่จริงมาปฏิบัติงาน

๑.๔ ความก้าวหน้า (Progress) กรอบของความก้าวหน้าแผนงาน โครงการต่าง ๆ จะวัดจากรายการที่เป็นโครงการในรอบ ๔ ปี วัดได้จากช่องปีงบประมาณและที่ผ่านมา โครงการที่ต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา

๑.๕ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการติดตามและประเมินผลความสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิตหรือผลที่ได้รับจริงกับทรัพยากรที่ถูกใช้ไปในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ขนาด ความจุ พื้นที่ จำนวน ระยะเวลา เป็นต้น

๑.๖ ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นผลที่ได้จากประสิทธิภาพทำให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือวัดได้เฉพาะเชิงคุณภาพ ซึ่งวัดเป็นความพึงพอใจหรือสิ่งที่ประชาชนชื่นชอบหรือการมีความสุข เป็นต้น

กำหนดแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล และอาจรวมถึงอำเภอ และจังหวัดด้วย เพราะมีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ในเชิงการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวมของจังหวัดเดียวกัน

๒. ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๒.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผลมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล

๒) เครื่องมือ

๓) กรรมวิธีหรือวิธีการต่าง ๆ

๒.๒ วิธีในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนามีเป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นได้

๒) การสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measurement) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

๓. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๓.๑ การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผล เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่าง ๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด จะใช้เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัดนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การทดสอบและการวัดโครงการก่อสร้างถนนลาดยางชนิดแอสฟัลท์ติกคอนกรีต จะใช้การทดสอบตามมาตรฐานทางวิศวกรรมกรรมทาง โครงการจัดงานประเพณีวันเด็ก จะใช้การทดสอบและวัดโดยประเมินผลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นต้น

๓.๒ การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้าย ๆ กับการพูดสนทนาอย่างไม่เป็นพิธีรีตอง ไม่เคร่งครัดในขั้นตอน

๓.๓ การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ใช้การสังเกต เพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่นมีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต (๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านหรือตัวบุคคล ชุมชน มีกิจกรรมร่วมกัน (๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสีย

๓.๔ การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาจะมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางสำรวจไว้เป็นหลักฐาน

๓.๕ เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้อเอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางการพัฒนา ตลอดจนเป้าประสงค์ ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ

๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จะเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและแก้ไข ปัญหาได้ทันท่วงที เพื่อนำไปสู่การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวางแผนงานหรือโครงการได้ตรงเป้าหมาย แก้ปัญหาได้ ถูกจุดและพัฒนาได้ตรงตามนโยบายที่วางไว้
๓. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นกลไกสำคัญที่จะมุ่งไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาท้องถิ่น
๔. ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทราบผลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ เมื่อเริ่มวางแผนใหม่อีกครั้งก็จะมีข้อมูลที่ชัดเจน เทียบตรงและเป็นปัจจุบัน สามารถเป็น เครื่องมือในการบริหารท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

บทที่ ๒

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

จุดมุ่งหมายสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น คือ การติดตามและประเมินว่ามีการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติอย่างแท้จริงเพียงใด ผลเป็นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถวัดความสัมฤทธิ์ผลของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ในขณะเดียวกันก็สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้สมมติฐานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นฉบับต่อไปได้ ดังนั้น การที่จะประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมได้ จำเป็นต้องประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละกลยุทธ์ก่อน เพื่อนำไปสู่การวัดความสำเร็จของแต่ละโครงการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ว่าการพัฒนาเป็นไปในแนวทางใด บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อวิสัยทัศน์หรือไม่ ทั้งนี้ ในขั้นต้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง อันจะนำมาสรุปหาข้อสรุปที่ไม่บิดเบือนจากผลการปฏิบัติงานจริงที่เกิดขึ้น

๑. องค์กรที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ ๒๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน	๓	คน
๒. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน	๒	คน
๓. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน	๒	คน
๔. หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง	จำนวน	๒	คน
๕. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	จำนวน	๒	คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการตามข้อ ๒๘ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๒๙ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามประเมินแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น

เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมประชุม เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น และประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑.๑ การกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

- (๑) ความสอดคล้อง (Relevance) ของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่กำหนด
- (๒) ความเพียงพอ (Adequacy) ของทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมหน่วยงาน
- (๓) ความก้าวหน้า (Progress) กิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผน โดยมีการติดตามผล
- (๔) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับทรัพยากรที่ใช้โดยมีการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
- (๕) ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการศึกษาถึงผลที่ได้รับ (Effect)
- (๖) ผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) เป็นการศึกษาประเมินผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการ และการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม
- (๗) การประเมินผลกระทบ (Impact) เป็นการศึกษาผลที่ได้รับรวมยอด (Overall Effect)

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นอาจนำแนวทางทั้งหมดที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นก็ได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้องและสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจะพิจารณา

๑.๒ การกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจกำหนดแนวทาง ดังนี้

- (๑) การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) หรือการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
- (๒) การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) หรือการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)
- (๓) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๓ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามประเมินผลได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและผลการติดตามและประเมินโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่น

ทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วันและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน อย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

ขั้นตอนที่ ๕ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะในรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นได้

๓.แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดย

(๑) พิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการให้เสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย และดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ตามนัยหนังสือดังกล่าวข้างต้นและเอกสารคำอธิบายแนวทางปฏิบัติ

(๒) การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำเอาแบบสำหรับการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมาใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม เพื่อรวบรวมรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ และเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป โดยแบบสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีดังนี้

(๒.๑) **แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน** (Performance Indicators) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในการพัฒนากิจกรรม/โครงการ ตลอดจนกลยุทธ์/แผนงาน ซึ่งตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานจะเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Processes) ผลผลิต (Outputs) และผลกระทบ (Impacts) อันจะช่วยในการวิเคราะห์การดำเนินงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการทำงานต่อไป เงื่อนไขสำคัญของตัวแบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน ก็คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Stakeholders) ในการกำหนดตัวบ่งชี้ เพราะจะเป็นการสร้างความสำเร็จร่วมกัน ตลอดจนการใช้ตัวบ่งชี้เหล่านั้นในการดำเนินการช่วยในการตัดสินใจได้ต่อไป

(๒.๒) **แบบบัตรคะแนน** (Scorecard Model) แบบบัตรคะแนนของ Kaplan & Norton เป็นแนวคิดที่เชื่อว่า การทำความเข้าใจองค์กร ตลอดจนภาพรวมที่เกิดขึ้นในองค์กรสามารถเห็นได้จากผลลัพธ์และการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ตัวแบบบัตรคะแนนจึงถูกใช้ในการวัดประสิทธิภาพโดยจะพิจารณาจากการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจถึงภาพรวมขององค์กรหรือระบบต่างๆ ขององค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร โดยใช้เป็นกรอบการวัดและประเมินผลระบบปฏิบัติงานด้วยการมององค์กรรวมหรือภาพรวมที่เกิดขึ้นในองค์กร ซึ่งสามารถแบ่งเป็นองค์ประกอบย่อยๆ เช่น ด้านการเงิน ด้านลูกค้าหรือผู้รับบริการ ด้านกระบวนการภายในองค์กร และด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้ ตัวแบบ Scorecard จึงสามารถช่วยองค์กรสามารถพัฒนา เชื่อมต่อและปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้การนำตัวแบบ Scorecard แบบใหม่ หรือ BSC เป็นการมุ่งเน้นความสำคัญของคุณค่าสูงสุดของผู้มีส่วนได้เสีย กระบวนการสู่ความเป็นเลิศ การปรับปรุงให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

(๒.๓) **แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์** (Result Framework Model ; RF) เป็นตัวแบบที่สอดคล้องกับการทำแผนกลยุทธ์อย่างมาก ลักษณะของตัวแบบนี้ถือได้ว่าเป็นตัวแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยจะพิจารณาว่าแผนกับการปฏิบัติที่เกิดขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ อันดูได้จากผลระยะกลาง (Intermediate Result ; Irs) ต่างๆ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การกำหนดเป้าหมายและผลระยะต่างๆ ไว้ก่อนล่วงหน้าเช่นนี้ ทำให้

สามารถนำไปพัฒนากลยุทธ์การดำเนินการต่อไปได้ รวมทั้งยังสามารถใช้เป็น เครื่องมือในการติดตามและ ประเมินผลได้อีกด้วย

(๒.๔) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ถือเป็นตัวแบบหนึ่งที่ค่อนข้างแพร่หลายในการ ประเมินผล ซึ่งตัวแบบดังกล่าวจะช่วยให้การประเมินมีความสอดคล้องระหว่างปัจจัยนำเข้ากระบวนการและ ผลลัพธ์ กับวัตถุประสงค์ของแผนงาน กิจกรรม โครงการนั้นๆ ตลอดจนมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ทั้งใน ลักษณะ Formative และ Summative โดยตัวแบบเชิงเหตุผลจะเกี่ยวข้องกับการประเมินถึงบริบท (Context) การดำเนินการ (Implementation) และผลที่เกิดขึ้น (Outcomes) ตลอดจนครอบคลุมไปถึงผลลัพธ์ ผลที่เกิดขึ้น และผลกระทบ

(๒.๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System ; PPMS) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS เป็นระบบการประเมินที่มีแนวความคิดคล้ายคลึงกับตัว แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานเป็นการพิจารณาถึงหน้าที่ของระบบต่างๆ ในลักษณะภาพรวมขององค์กรเพื่อที่จะ นำไปสู่การพัฒนา ซึ่งระบบการวัดดังกล่าวจะมองภาพรวมของระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานอันนำไปสู่การ พัฒนาการรอบความคิดและการสรุปทเรียนที่เกิดขึ้นต่อไป

(๒.๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น (Problem - Solving Method) การประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้น ถือเป็นวิธีการประเมินที่ สำคัญอีกวิธีการหนึ่ง เนื่องจากวิธีการดังกล่าวจะเน้นที่การนำความรู้ที่มีอยู่กลับมาใช้ (Reusable Knowledge) ให้ เกิดประโยชน์ ขณะเดียวกันถือเป็นการทดสอบความรู้ที่มีอยู่ว่าเหมาะสมหรือสามารถใช้ได้จริงในสถานการณ์ ปัจจุบันหรือไม่ ซึ่งในทางภววิทยา (ontology) แล้วถือเป็นการแสวงหาความรู้ที่ค่อนข้างท้าทาย เพราะเป็นทั้งการ ตรวจสอบองค์ความรู้และการสร้างองค์ความรู้ใหม่การนำวิธีการแก้ปัญหามาใช้ในการประเมินแผนจึงถูกออกแบบ ให้มีลักษณะของการประเมินเชิงวิเคราะห์แผนและรูปแบบของเนื้อหางานเกี่ยวกับการวิพากษ์แผน ซึ่งจะใส่หรือ นำเข้าไปใช้ในการประเมินแผนนั้นๆ

(๒.๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods) เป็นวิธีการประเมินที่ให้ ความสำคัญกับการกระทำ ทั้งในรูปของการกระทำหรือการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรม/โครงการ หรือแผนงานนั้นๆ โดยมุ่งสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งยังให้ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมติดตามและประเมินผลของโครงการนั้นๆ อีกด้วยการประเมินโดยวิธีการแบบมีส่วนร่วมจึง มุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นและมุมมองของภาคประชาชนที่จะเข้าร่วมตอบสนองและกำหนดแผนงาน ของโครงการ ตลอดจนรูปแบบการดำเนินการ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา การวางแผน การ ปฏิบัติงานและการติดตามและประเมินผลที่เกิดขึ้น รวมถึงการสรุปทเรียนเพื่อการถ่ายทอดความรู้ต่อไป นอกจากนี้ผลที่ได้ทั้งจากการติดตามและการประเมินผลยังใช้เป็นข้อมูลเสนอต่อผู้กำหนดนโยบายอีกด้วย

(๒.๘) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้น อย่างเป็นระบบ ทั้งผลในด้านบวก-ด้านลบ ผลที่เกิดขึ้นโดยที่ตั้งใจในระดับต่างๆ อันเกิดจากการดำเนินการตาม แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดไว้ การประเมินผลกระทบจะช่วยให้ทราบว่าผลการดำเนินอย่างกว้างขวาง เป็นระบบอันกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกฝ่าย โดยการประเมินผลกระทบจะเป็นการวัดถึงผลที่เกิดขึ้น (Outcomes) และผลกระทบต่างๆ (Impacts) ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการว่ามีผล หรืออิทธิพลอย่างไร ทั้งต่อ ปัจจัยภายในและภายนอก ในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้ทราบถึงต้นทุนของกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้ อันจะเป็นสิ่งที่ใช้ กำหนดได้ต่อไปว่า ควรจะมีการขยาย ระวัง เพิ่มเติมกิจกรรม โครงการอะไร อย่างไร และนอกจากนี้การ ประเมินผลกระทบยังให้ทางเลือกในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

(๒.๙) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบหรือประเมินถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติ โดยตัวแบบดังกล่าวจะแสดงในรูปของตาราง โดยที่ในแนวนอนจะมีระดับแบ่งผลของความรุนแรง และแนวตั้งจะแสดงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะกำหนดอัตราสำหรับความบกพร่องหรือความเสี่ยงที่มีผลต่อความปลอดภัย โดยส่วนใหญ่แล้วตัวแบบดังกล่าวเป็นที่นิยมในทางการแพทย์และสาธารณสุข ซึ่งจะใช้เป็นตัวแบบในการประเมินอัตราความเสี่ยงของโรคหรือใช้ในการติดตาม ฝ้าระวังสุขภาพหรืออุบัติการณ์ของโรคตามพื้นที่ต่างๆ

(๒.๑๐) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการกำหนดว่า ในขณะที่องค์กรมีจุดแข็งและจุดอ่อนอย่างไร และแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนา ซึ่งประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร รวมถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติ โดยตัวแบบการประเมินตนเองมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ (๑) ประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร (๒) กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายหลักและเป้าหมายย่อย (๓) กำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลง (๔) เลือกแนวทางการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (๕) กำหนดแผนงาน กิจกรรม โครงการ และ (๖) ดำเนินการ

(๒.๑๑) แบบอื่นๆ เป็นแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบตามข้อ ๑ - ๑๐ หรือเป็นแบบผสมก็ได้

การติดตาม (Monitoring) จะทำให้เราทราบได้ว่า ขณะนี้ได้มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในระยะใดแล้ว ซึ่งเทคนิคอย่างง่ายที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามได้ เช่น Gant Chart จะทำให้หน่วยงานสามารถติดตามได้ว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการดำเนินการในช่วงใด ตรงกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ แผนการดำเนินงานประจำปีก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามผลการดำเนินการ

การประเมินผล (Evaluation) ต้องมีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard criteria) และตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินเพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นระบบ มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. เกณฑ์ความก้าวหน้า (Progress)

เป็นการพิจารณาเปรียบเทียบผลของการดำเนินงาน กิจกรรมจากเป้าหมายที่กำหนดตามแผนการประเมินความก้าวหน้ามุ่งที่ตอบคำถามว่า การดำเนินกิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ เป็นไปตามกรอบเวลาหรือไม่ และประสบกับอุปสรรคอะไรบ้าง ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ประการ คือ

(๑) ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลา เป็นการวัดส่วนของผลผลิต (Outputs) ของโครงการว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด อาทิ ความยาวของถนนที่สร้างได้ จำนวนแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร สัดส่วนปริมาณงานก่อสร้างเทียบกับเป้าหมายช่วงเวลาที่กำหนด

(๒) จำนวนกิจกรรมแล้วเสร็จ เนื่องจากโครงการประกอบด้วยชุดกิจกรรมต่างๆ มากมายจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดความก้าวหน้า โดยพิจารณาจำนวนกิจกรรมและประเภทของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วทั้งกิจกรรมหลัก กิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมรอง และกิจกรรมเสริมในช่วงระยะเวลาอาจเป็นสัปดาห์ เดือน ไตรมาส หรือระยะของโครงการ (Phase)

(๓) ทรัพยากรที่ใช้ในช่วงเวลา เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าของการใช้ทรัพยากรในโครงการ ซึ่งครอบคลุมด้านงบประมาณโครงการ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ไป งบประมาณที่อยู่ระหว่างผูกพันเงินงบประมาณและแผนการใช้จ่ายงบประมาณโครงการและอัตราการใช้บุคลากรสัมพันธ์กับเวลาในรูปของคนวัน (Man-month)

(๔) ระยะเวลาที่ใช้ไป เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าเพื่อดูว่าใช้เวลาไปเท่าใดแล้ว และเหลือระยะเวลาอีกเท่าใดจึงจะครบกำหนดแล้วเสร็จ โดยจะสามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินและควบคุมกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายด้านเวลา และเพื่อทราบถึงระยะเวลาที่ต้องใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

๒. เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency)

การประเมินประสิทธิภาพ เป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไปในการดำเนินงาน ทรัพยากรที่ใช้นอกจากงบประมาณแล้ว ยังหมายรวมถึงทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการจัดการและเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ประการ คือ

(๑) สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่ายเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการเงินของโครงการเพื่อให้ได้ผลที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับการลงทุน ซึ่งจะใช้ได้กับการใช้จ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายและประหยัดต้นทุนการผลิต

(๒) ผลผลิตต่อกำลังคน เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตต่อบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่โครงการ ซึ่งนอกจากจะเป็นตัวชี้ถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานแล้ว ยังแสดงถึงสมรรถนะและศักยภาพของทรัพยากรบุคคล ในการดำเนินการโครงการและจะเป็นแนวทางในการปรับขนาดกำลังคนที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมและการเพิ่มเติมขีดความสามารถของบุคลากรในระยะยาวอีกด้วย

(๓) ผลผลิตต่อหน่วยเวลา เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการผลิตในช่วงเวลา อาทิ จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการอบรมอาชีพเสริมนอกภาคเกษตรต่อเดือน จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนต่อตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในแต่ละปี จำนวนผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในแต่ละช่วงไตรมาส

(๔) การประหยัดทรัพยากรการจัดการ เป็นตัวชี้วัดความสามารถของโครงการในการประหยัดทรัพยากรทางการบริหารจัดการ อาทิ การปรับลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินโครงการ การตัดทอนขั้นตอนการปฏิบัติซึ่งส่งผลต่อการลดค่าใช้จ่ายของโครงการ การประหยัดค่าพลังงานและค่าสาธารณูปโภคการคิดเป็นร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม

๓. เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness)

การประเมินประสิทธิผล เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาระดับการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน โดยจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของประชากรของกลุ่มเป้าหมายตามโครงการประกอบด้วยตัวชี้วัด ๔ ประการ คือ

(๑) ระดับการบรรลุเป้าหมาย เป็นตัวชี้วัดว่าโครงการบรรลุเป้าหมายด้านใดบ้างและการบรรลุเป้าหมายส่งผลต่อประชากรเป้าหมายอย่างไร โดยสามารถวัดการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรเป้าหมาย อาทิ การบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม

(๒) ระดับการมีส่วนร่วม เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จโดยให้ความสำคัญกับมติการมีส่วนร่วม โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลได้ว่ามีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลต่อระดับความสำเร็จมากน้อยเพียงไร และโครงการจะปรับปรุงส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้อย่างไร ระดับการมีส่วนร่วมสามารถวัดจากจำนวนประชากร ความถี่ระดับและกิจกรรม ซึ่งครอบคลุมการร่วมตัดสินใจ วางแผนติดตามผล

(๓) ระดับความพึงพอใจ เป็นเกณฑ์วัดระดับการยอมรับ โดยพิจารณาจากสัดส่วนของประชากรเป้าหมายที่พึงพอใจกับบริการภาครัฐ สัดส่วนของครัวเรือนที่พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการ ระดับความพึงพอใจในมาตรการตามโครงการ

(๔) ความเสี่ยงของโครงการ เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผล เพื่อดูว่าโครงการมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านใดด้านหนึ่งหรือเป้าหมายรวมของโครงการหรือไม่ซึ่งค่าความเสี่ยงจะประเมินจากการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมของโครงการหรือไม่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๔. เกณฑ์ผลกระทบ (Impacts)

เป็นการพิจารณาผลกระทบโดยรวมต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน สังคมและหน่วยงานในภาพรวม เป็นผลกระทบระยะยาว ผลกระทบอาจมีทั้งผู้มุ่งหวัง (Intended Impacts) และผลกระทบที่ไม่ได้มุ่งหวัง (Unintended Impacts) ซึ่งอาจเป็นผลด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ประการ คือ

(๑) คุณภาพชีวิต เป็นตัวชี้วัดผลกระทบต่อการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย อาทิ รายได้ ความเป็นอยู่ โอกาสทางการศึกษา การมีงานทำ สุขอนามัย สภาพแวดล้อมของครัวเรือนชุมชน โดยสามารถวัดจากสัดส่วนครัวเรือนหรือประชากรที่ได้รับบริการจากโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีหรือมาตรฐานการดำรงชีวิต

(๒) ทักษะคิดและความเข้าใจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยมุ่งเรื่องทัศนคติและความเข้าใจของประชากรกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อโครงการ โดยสามารถวัดระดับ (Scale) ทั้งเชิงบวกและลบต่อตัวโครงการเอง โดยเฉพาะวัตถุประสงค์และมาตรการนโยบาย ผลประโยชน์ของโครงการ ความพึงพอใจในการรับบริการ และทัศนคติต่อผู้บริหารและเจ้าหน้าที่โครงการ

(๓) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยให้ความสำคัญเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบระยะก่อนหลังมีโครงการ อาทิ สัดส่วนของครัวเรือนที่ยอมรับเทคโนโลยีการผลิตที่รักษาสิ่งแวดล้อม จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบธรรมชาติยิ่งขึ้น การปฏิบัติของเยาวชนโดยเคารพกฎจรรยาบรรณมากขึ้น การออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นและลดละพฤติกรรมการซื้อสิทธิขายเสียง การลดพฤติกรรมที่มีขอบในการปฏิบัติหน้าที่

๕. เกณฑ์ความสอดคล้อง (Relevance)

เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องมุ่งความสอดคล้อง พิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการหรือสามารถแก้ไขปัญหาตามที่กำหนดไว้แต่ต้นหรือไม่ ซึ่งจำเป็นต้องมีการประเมินความต้องการที่แท้จริง ตลอดจนจะต้องตอบคำถามด้วยว่า แนวทางการพัฒนาและกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาที่เป็นจริงได้หรือไม่ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

(๑) ประเด็นปัญหาหลัก ซึ่งพิจารณาจากจำนวนเรื่องหรือประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งที่ได้รับการแก้ไขแล้วและที่ยังไม่สามารถแก้ไข รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตามความเร่งด่วนตามความรุนแรงของปัญหา

(๒) มาตรการหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา เป็นตัวชี้วัดความสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นมาตรการระยะสั้นและระยะยาว โดยสามารถดูได้จากมาตรการที่ผู้บริหารโครงการนำมาใช้ตลอดช่วงระยะเวลาของการดำเนินโครงการ และความสอดคล้องกับปัญหาหลัก

(๓) ความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชากรกลุ่มเป้าหมาย เป็นตัวชี้วัดถึงความต้องการของผู้รับบริการในการแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ อาทิ คำเรียกร้อง ข้อร้องทุกข์ ให้แก้ไขปัญหาเพื่อสนองตอบประชากรกลุ่มเป้าหมายตามโครงการที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการหรือได้รับความเสียหายจากการดำเนินโครงการ ซึ่งจะเป็นตัวชี้ความสอดคล้องในการดำเนินโครงการและสนองตอบต่อความต้องการของประชากรเป้าหมาย

๖. เกณฑ์ความยั่งยืน (Sustainability)

เป็นเกณฑ์การพิจารณาที่สืบเนื่องมาจากความสอดคล้อง โดยพิจารณาระดับความต่อเนื่องของกิจกรรมว่าจะสามารถดำเนินต่อไปได้โดยไม่มีการใช้งบประมาณจากภายนอกโครงการความสามารถในการเลี้ยงตัวเองได้ นอกจากนี้ยังหมายถึงความสามารถในการขยายกิจกรรมไปยังพื้นที่แห่งใหม่ ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

(๑) ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรทางการเงินของโครงการ อาทิ จำนวนงบประมาณของโครงการ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ภาระผูกพัน สัดส่วนค่าใช้จ่ายเทียบกับผลผลิตที่ได้ ปริมาณเงินทุนสำรอง แหล่งสนับสนุนงบประมาณ ปริมาณหรือเงินทุนหมุนเวียน จำนวนและขนาดกองทุนดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของโครงการ

(๒) สมรรถนะด้านสถาบัน เป็นตัวชี้วัดความสามารถของหน่วยงานในการบริหารโครงการพัฒนาองค์กรประชาชน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจ การวางแผนงานและบริหารโครงการและการปรับปรุงระเบียบวิธีการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ

(๓) ความเป็นไปได้ในการขยายผล เป็นตัวชี้วัดความยั่งยืนโดยพิจารณาความสามารถในการพึ่งตนเอง โอกาสและช่องทางในการขยายผลการดำเนินโครงการกรณีโครงการประสบผลสำเร็จด้วยดี ทั้งการขยายผลตามแนวราบ กล่าวคือ การเพิ่มกิจกรรมโครงการ การเพิ่มจำนวนประชากรเป้าหมาย การขยายกำลังผลิตของโครงการเดิม และการขยายผลในแนวดิ่ง ได้แก่ การขยายพื้นที่โครงการ การขยายเครือข่ายโครงการออกไปทั่วภูมิภาค และการยกระดับโครงการเป็นระดับชาติ

๗. เกณฑ์ความเป็นธรรม (Equity)

เป็นเกณฑ์ที่มุ่งให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม (Social equity) โดยพิจารณาถึงผลลัพธ์ผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โดยยึดหลักการว่าประชากรกลุ่มเป้าหมายจะได้รับประกันเรื่องความเป็นธรรม ความเสมอภาคความทั่วถึงในการรับบริการ การจัดสรรคุณค่า (Values) และการกระจายผลตอบแทนที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๓ ประการ คือ

(๑) ความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มอาชีพ เป็นตัวชี้วัดความเป็นธรรมโดยให้ความสำคัญทุกกลุ่มย่อยในสังคม อาทิ ความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรแหล่งน้ำแก่กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มอาชีพอื่น การจัดหาตำแหน่งให้กับผู้ว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้าง มาตรการลดผลกระทบทางสังคม ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่จัดให้แก่ประชากรทุกสาขาอาชีพ

(๒) ความเป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นตัวชี้วัดที่ให้ความสำคัญเรื่องความเป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีความสำคัญมากขึ้นในการประเมินโครงการพัฒนา โดยดูว่าการดำเนินโครงการให้ความเสมอภาคระหว่างเพศ หรือมีการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศหรือไม่ โดยสามารถพิจารณาเรื่องความเท่าเทียมในโอกาส บทบาทระหว่างชาย/หญิง การปฏิบัติที่เคารพสิทธิของสตรี

(๓) ความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่น เป็นตัวชี้วัดที่เน้นความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่น ระหว่างชนรุ่นปัจจุบันและชนรุ่นอนาคต ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการจัดสรร/ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดหาพลังงาน โครงการพัฒนาขนาดใหญ่โครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบด้านสังคม โดยคำนึงถึงชนรุ่นอนาคต ซึ่งจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจและการดำเนินโครงการในปัจจุบัน

๘. เกณฑ์ความเสียหายของโครงสร้าง (Externalities)

เป็นเกณฑ์ที่สำคัญในการประเมินโครงการเพื่อเป็นหลักประกันว่าการดำเนินโครงการไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบต่อสังคมหรือชุมชน ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

(๑) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลจากการดำเนินการ โดยเป็นการวัดและประเมินเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในช่วงก่อนทำโครงการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับผิดชอบและมีการชดเชยความเสียหายจากผลกระทบในลักษณะที่เหมาะสม และเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงให้กับสังคม และเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้อนุมัติและผู้ดำเนินโครงการ

(๒) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบหรือความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงการพัฒนา ในลักษณะของผลกระทบภายนอก ซึ่งสร้างภาระให้กับประชาชนและชุมชนโดยรอบที่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนทางสังคมที่ต้องเสียไป อาทิ พื้นที่การเกษตรที่ต้องถูกน้ำท่วมเสียหายจากอุทกภัย

(๓) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินโครงการและส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน อาทิ การดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการสูญเสียโครงสร้างแบบแผนและวิถีการดำเนินชีวิตที่ดี ความเสื่อมถอยของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ความเชื่อ ความเอื้ออาทร ความร่วมมือและความช่วยเหลือเกื้อกูลของชุมชนดั้งเดิม

เกณฑ์และตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลโครงการซึ่งครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม มิติด้านการบริหารจัดการ มิติด้านทรัพยากร และมิติด้านสิ่งแวดล้อม เกณฑ์และตัวชี้วัดจะเป็นประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์และโครงการ โดยกำหนดและวัดตัวแปรเฉพาะเพื่อประมาณเป็นตัวชี้วัดรวมของแต่ละแผนยุทธศาสตร์หรือโครงการต่อไป

๙. ระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดช่วงเวลาในการติดตามประเมินผลโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยตรวจติดตามและประเมินผล พร้อมสำรวจความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินโครงการ โดยให้ประชาชนกรอกแบบประเมินความพึงพอใจและประเมินผลโครงการ แล้วรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสัปดาห์วัน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

บทที่ ๓

วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผล การพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ ๒๘ องค์กรบริหารส่วนตำบลจึงแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

๑. นายแดง โกจันทิก	ประธานสภา อบต.สีคิ้ว	ประธานกรรมการ
๒. นายพิเชษฐ์ มีวงศ์ปาน	ส.อบต.หมู่ที่ ๑๘	กรรมการ
๓. นายสุวรรณ พรหมพันธ์ใจ	ประธานประชาคมบ้านริมบึง	กรรมการ
๔. นายวีระ กระจ่างพจน์	ประธานประชาคมบ้านสุขชัยพัฒนา	กรรมการ
๕. นางนงเยาว์ เจือจันทิก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	กรรมการ
๖. นายวีระ ดวงสำราญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถนนคด	กรรมการ
๗. นายอมร นาคะดำรงวรรณ	รองปลัด อบต.สีคิ้ว	กรรมการ
๘. นางสาวจิตาภา ปรีชดาศิริ	ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๙. นางศิริวรรณ คงสุขวิวัฒน์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๑๐. นายนิภาพ สุนทรินทร์	ผู้ใหญ่บ้านหนองรี	กรรมการ
๑๑. นางสาวอารดา ภิริรักษ์	รองประธานสภา อบต.สีคิ้ว	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดแนวทางและ วิธีการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาความสอดคล้องของ โครงการพัฒนากับนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา การจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้เห็นภาพรวมของทิศทางการพัฒนาที่องค์กรบริหารส่วนตำบลได้กำหนดไว้ และนำมาใช้เป็นกรอบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จัดทำเป็นรายงานการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาในภาพรวมของความสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาในยุทธศาสตร์ต่างๆ ที่ได้รับการ จัดสรรงบประมาณ

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล จะประเมินจากเอกสาร รายงาน สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและ แบบสอบถาม ดังนี้

(๑) การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผล เพื่อระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด จะใช้ เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัด เช่น การทดสอบและการวัดโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นต้น

(๒) การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องกำหนดแนวทางทางการสัมภาษณ์ด้วย โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้ายๆ กับการพูดสนทนาอย่างไม่มีพิธีรีตอง ไม่เคร่งครัดในขั้นตอน และลำดับของข้อความ การดำเนินการสัมภาษณ์มักมีเพียงแนวทางสัมภาษณ์กว้างๆ ที่เป็นสาระสำคัญที่ต้องการ การให้ได้ข้อมูลการติดตามและประเมินผลโดยวิธีการเชิงคุณภาพ ควรสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ๒ วิธี คือ

(๒.๑) การสนทนาตามธรรมชาติ (natural conversation) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบของการสนทนาระหว่างคณะกรรมการติดตามและประเมินผลกับผู้ให้ข้อมูล เป็นการขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอคำอธิบายเหตุผล และผลของยุทธศาสตร์ที่ได้รับ การสัมภาษณ์แบบนี้นอกจากจะได้ข้อมูลแล้วยังเป็นการพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี สร้างความเชื่อถือไว้วางใจในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลอีกด้วย

(๒.๒) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เป็นการสนทนาซักถามผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนในหมู่บ้าน เนื่องจากบุคคลนั้นมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นยุทธศาสตร์มากกว่าคนอื่นๆ มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาท้องถิ่น การวางแผน

(๓) การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลใช้การสังเกต เพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องมีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต การสังเกต คือ การเฝ้าดูสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเอาใจใส่และละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้ประสาทสัมผัสหลายอย่างพร้อมๆ กัน เช่น ตาหูฟัง ถ้าสิ่งนั้นสัมผัสได้ก็ต้องสัมผัส ในการเก็บข้อมูลเพื่อติดตามและประเมินผลในเชิงคุณภาพนั้นการสังเกตจะกระทำควบคู่กับการจดบันทึก หรือบันทึกภาคสนาม การสนทนา และสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้าน สามารถนำมาวิเคราะห์หาความหมายและอธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ในปรากฏการณ์ของยุทธศาสตร์ได้ การสังเกตในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

(๓.๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับบุคคล ชุมชนหรือหมู่บ้าน มีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการสังเกตแบบมีส่วนร่วมนี้มีลักษณะเด่น คือ

- มีเป้าหมายเพื่อการเข้าร่วมกิจกรรม และสังเกตกิจกรรมอย่างละเอียด
- มีความตระหนักถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกิจกรรมนั้นให้ครอบคลุมมากที่สุด และชัดเจนมากที่สุด
- เอาใจใส่ต่อทุกอย่างที่เกิดขึ้น สังเกตให้กว้างขวางที่สุด
- ใช้ประสบการณ์ทั้งในฐานะคนในและคนนอกในเวลาเดียวกัน
- ทบทวนย้อนหลังภายหลังจากการสังเกตในแต่ละวัน
- จดบันทึกอย่างละเอียด

(๓.๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม หมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังเกตและผู้ที่อยู่ในกิจกรรมนั้นๆ ก็ไม่รู้ตัวว่าตนเองถูกสังเกต

(๔) การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็นการรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความต้องการของยุทธศาสตร์ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางการสำรวจ

(๕) เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดังนี้

(๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ร่วมประชุม เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนา โดยจัดทำแบบการติดตามและประเมินผล เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนา ดังนี้

- แบบที่ ๑ : แบบกำกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ภาคผนวก ก) เป็นแบบประเมินตนเองในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะทำการประเมินหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว

- แบบที่ ๒ : แบบติดตามผลการดำเนินงาน (ภาคผนวก ข) เป็นแบบประเมินตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีกำหนดระยะเวลาในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานทุกปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

- แบบที่ ๓ : แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ (ภาคผนวก ค) เป็นแบบประเมินตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประเมินผลการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่างๆ ตามความเหมาะสมของโครงการและมีกำหนดระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลทุกปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

- แบบที่ ๔ : แบบประเมินความพึงพอใจ (ภาคผนวก ง) เป็นแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมโครงการต่อการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละโครงการ โดยจะทำการเก็บข้อมูลหลังสิ้นสุดโครงการ

- แบบที่ ๔/๑ : แบบประเมินความพึงพอใจในภาพรวม (ภาคผนวก จ) เป็นแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการหรือผู้เข้าร่วมโครงการต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม โดยทำการเก็บข้อมูลหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ

(๒) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น การสังเกต การสำรวจ การตรวจสอบเอกสาร การทดสอบ การวัดและการสัมภาษณ์ เป็นต้น ซึ่งสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็น/ข้อเสนอแนะ ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและโครงการพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วันและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน อย่างน้อยปีละครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) เมื่อเสร็จสิ้นแผนพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทบทวนข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าได้ผลเป็นอย่างไร โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร และเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตามแผนหรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินในขั้นตอนนี้จะทำให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามโครงการที่นำมาเป็นบทเรียน (Lessons learned) ที่จะช่วยในการตัดสินใจสำหรับโครงการใหม่ๆ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๔

ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) โดยใช้แบบรายงาน/แบบการประเมินการติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งปรากฏผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประเด็นการประเมิน	การดำเนินการ	
	มี	ไม่มี
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น		
๑. มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๒. มีการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๓. มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	✓	
๔. มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๕. มีการจัดประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๖. มีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	

ส่วนที่ ๒ การจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น		
๗. มีการรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูล	✓	
๘. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๙. มีการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น (SWOT) เพื่อประเมินสภาพการพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๐. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจหลักของการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น	✓	
๑๑. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจหลักของการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	✓	
๑๒. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	✓	
๑๓. มีการกำหนดเป้าหมาย/เป้าประสงค์ของการพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๔. มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา	✓	
๑๕. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด	✓	
๑๖. มีการอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๗. มีการจัดทำบัญชีกลุ่มโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๘. มีการกำหนดรูปแบบการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	✓	
๑๙. มีการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่	✓	

(๑) การวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น (SWOT)

จุดแข็ง (Strength : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
<p>๑. เป็นพื้นที่ลุ่มสลบที่ตอนเหมาะสำหรับทำการเกษตร และเลี้ยงสัตว์</p> <p>๒. มีเส้นทางคมนาคม ติดต่อกับเมืองใหญ่ๆ ได้สะดวก</p> <p>๓. ผู้นำดี มีความเข้มแข็ง มีความรับผิดชอบ</p> <p>๔. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์การพัฒนาที่ครอบคลุม ปัญหาความต้องการของชุมชน</p> <p>๕. ประชาชนให้ความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาพื้นที่</p> <p>๖. เป็นพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>๗. ชุมชนมีความสามัคคี</p> <p>๘. ภาครัฐและภาคเอกชนองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารจัดการเรื่องแผนและงบประมาณ ภายใต้ความเข้าใจตรงกันในบทบาทหน้าที่ของทุกภาคส่วน ในตำบลคือ ประชาคม ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ส่วนราชการจากหน่วยงานต่างๆ</p>	<p>๑. พื้นที่ทำการเกษตรประสบกับปัญหาแห้งแล้งและแมลงศัตรูพืช</p> <p>๒. เกษตรกร ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง</p> <p>๓. ราคาผลผลิตตกต่ำ</p> <p>๔. ราษฎรมีรายได้ไม่แน่นอน</p> <p>๕. ไม่มีทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ</p> <p>๖. ดิน ไม่มีคุณภาพ เนื่องจากราษฎรใช้สารเคมีในการเกษตรปริมาณสูง</p> <p>๗. ปัญหาความสกปรก ปัญหากลิ่นเหม็นจากโรงงาน</p>
ศักยภาพ / โอกาส (Opportunity : O)	อุปสรรค / ข้อจำกัด (Threat : T)
<p>องค์การบริหารส่วนตำบล มีโอกาสที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่อาศัยต่อไปได้ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นทางผ่านเข้าสู่ภาคอีสาน และเป็นเส้นทางผ่านสู่กรุงเทพมหานคร การคมนาคมขนส่งสะดวก รวดเร็ว และ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีพื้นที่ ที่จะสามารถรองรับการขยายตัวของเมือง ได้เป็นอย่างดีในอนาคต</p>	<p>ความเสี่ยงการลงทุนภาคการเกษตร ราคาต้นทุนการผลิตสูง ปัญหาน้ำท่วมและประสบปัญหาภาวะแห้งแล้งทุกปี ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายเกษตรกรขาดความรู้ เทคนิค ทักษะในการทำการเกษตร การส่งเสริมภาครัฐไม่ต่อเนื่อง เกิดความล้มเหลว ขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสม</p>

(๒) วิสัยทัศน์การพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อเป็นสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็นจุดหมายและปรารถนา คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นหรือบรรลุผลในอนาคตข้างหน้า ตำบลสี่คิ้วเป็นตำบลขนาดกลาง ที่มีประชาชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท และคาดการณ์ว่าในอนาคตต้องเป็นชุมชนที่สงบสุขน่าอยู่อาศัยและมีทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมดี จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคตดังนี้

“ส่งเสริมสุขภาพ สร้างรายได้ให้ราษฎร ให้บริการรวดเร็วและเป็นธรรม พัฒนาตำบลอย่างยั่งยืน”

(๓) พันธกิจ

จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี

๒. จัดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
๓. จัดให้มีการพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
๔. จัดให้มีการพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว
๕. จัดให้มีการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. จัดให้มีการพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๔) จุดมุ่งหมายการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. มีโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคทั่วถึง
๒. มีการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนได้รับการพัฒนาในทุกๆด้าน ตามที่กฎหมายกำหนด
๓. มีการพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ชุมชนมีความเข้มแข็งและชุมชนสงบเรียบร้อย
๔. มีการลงทุนและพาณิชยกรรม ในพื้นที่มากขึ้น
๕. มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
๖. มีการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรมด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และเผยแพร่มากขึ้น
๗. มีการพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
๘. มีการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๙. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

(๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๑ งานด้านการคมนาคมและการขนส่ง
- ๑.๒ งานด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ การบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ
- ๑.๓ งานด้านการผังเมือง และการควบคุมอาคาร

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

- ๒.๑ งานด้านการส่งเสริมอาชีพ
- ๒.๒ งานด้านสวัสดิการสังคม
 - ๒.๒.๑ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ
 - ๒.๒.๒ การส่งเสริมและพัฒนาผู้พิการในท้องถิ่น
 - ๒.๒.๓ การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น
 - ๒.๒.๔ การส่งเสริมด้านที่พำนักอาศัยให้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน ไร้ที่อยู่ที่อยู่

อาศัย

๒.๒.๕ งานสิทธิมนุษยชน

๒.๓ งานด้านการศึกษา

๒.๔ งานด้านสาธารณสุข

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

๓.๑ งานด้านส่งเสริมประชาธิปไตย

๓.๒ งานด้านการรักษาความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม

๓.๓ งานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓.๔ งานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

๔.๑ งานด้านการส่งเสริมการลงทุน

๔.๒ งานด้านการส่งเสริมการเกษตร

๔.๓ งานด้านการพาณิชยกรรม

๔.๔ งานด้านการท่องเที่ยว

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๕.๑ งานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖.๑ งานด้านการส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖.๒ การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี รักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

๖.๓ การอนุรักษ์ ทำนุบำรุง รักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในพื้นที่

๗. นโยบายที่สำคัญของรัฐบาล

๗.๑ กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ”

๗.๒ งานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง

นโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. นโยบายด้านสาธารณสุข

- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการบริการด้านสาธารณสุข ขึ้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับภาวะของชุมชน และความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นของประชาชน
- สนับสนุนให้มีหน่วยงานทางการแพทย์เคลื่อนที่ออกไปให้บริการประชาชนในเขตอบต.
- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกาย การเล่นกีฬาเพื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนากิจกรรมของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.)

๒. นโยบายด้านการศึกษา

- ส่งเสริมสนับสนุนสงเคราะห์ทุนการศึกษา
- ส่งเสริม สนับสนุน และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษา เพื่อสร้างสังคมแห่งเรียนรู้ในชุมชนต่างๆของ อบต.สีคิ้ว
- ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนในเขต อบต.สีคิ้ว ให้มีศักยภาพ ด้านการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย

- ส่งเสริม สนับสนุนให้มีกิจกรรมการจัดงานวันสำคัญทางการศึกษา เช่น งานวันเด็กแห่งชาติ งานวันสุนทรภู่ งานวันไหว้ครู

๓. นโยบายด้านเศรษฐกิจ และส่งเสริมอาชีพและรายได้

- พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ดูแลใส่ใจสายตาสั้น สายตาวาว การมองเห็นที่แจ่มชัด
- ส่งเสริมสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิต สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

๔. นโยบายด้านเศรษฐกิจ และส่งเสริมอาชีพและรายได้

- ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน
- ส่งเสริมความสามารถเกษตรกรในการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปผลผลิต ทางเกษตรพัฒนาคุณภาพ รูปแบบบรรจุภัณฑ์
- ส่งเสริมพัฒนาการผลิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจชุมชนโดยเชื่อมโยงกับแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรกับโครงหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

๕. นโยบายด้านเกษตรกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบล
- สนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่
- ประสานงานจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตพืชพันธุ์ให้กับเกษตรกร
- ส่งเสริมและสนับสนุนพืชพันธุ์ ให้เกษตรกร

๖. นโยบายด้านการกีฬา และนันทนาการ

- สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์กีฬาให้เยาวชน
- ส่งเสริมการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่บ้าน
- ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการระดับเยาวชนเพื่อแก้ปัญหาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๗. นโยบายด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- ส่งเสริมการจัดสวนสาธารณะหมู่บ้าน
- ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือร่วมใจสองข้างทาง เช่น หน้าทางเข้าหมู่บ้าน

๘. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ก่อสร้างและซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ประปา ในเขตพื้นที่
- ขยาย ติดตั้ง ซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะ
- ส่งเสริมก่อสร้าง สถานที่เพื่อนันทนาการและออกกำลังกาย สนามกีฬา และนันทนาการชุมชน
- ประสานงานกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสาธารณูปโภคในท้องถิ่น เพื่อให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

๙. นโยบายด้านส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนในการฝึกอบรมและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนและเยาวชนหันมาสนใจ หลักธรรมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

- ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมอบรมสัมมนาให้ความรู้ทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น โครงการไหว้พระ ๙ วัด
- ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา

๑๐. นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ส่งเสริมสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพความเข้มแข็งของตำรวจบ้าน อปพร. ทำงานอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ
- สร้างความมั่นใจและความสบายใจให้กับประชาชนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องตระหนักและคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติตามกฎหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่ามีอำนาจและหน้าที่อะไรบ้าง โดยพิจารณาจาก

๑.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในมาตรา ๖๖ ,๖๗ และ ๖๘

๑.๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖

๑.๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังต้องพิจารณาถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญ กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา การควบคุมอาคาร การรักษาความสะอาดการผังเมือง เป็นต้น

๒. ทิศทางการพัฒนาประเทศ

เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาประเทศ จะถูกกำหนดไว้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นหน่วยราชการ ส่วนกลาง ภูมิภาค หรือท้องถิ่น จะต้องถือปฏิบัติตามส่วนที่เกี่ยวข้อง ศักยภาพและความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ

๓. นโยบายของรัฐบาล

นโยบายของรัฐบาล เป็นแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศ ตามที่แถลงไว้ต่อรัฐสภาโดยมีหน่วยงานภายใต้ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น เป็นหน่วยปฏิบัติตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น และเป็นหน่วยงานปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล จำเป็นจะต้องถือปฏิบัติตามแนวทางนโยบายของรัฐบาลให้

เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยมีหน่วยงานในภูมิภาคระดับจังหวัดและอำเภอเป็นผู้ประสานการปฏิบัติและสนับสนุนการดำเนินงาน

๔. ปัญหาและความต้องการของประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลได้ถูกจัดวางให้เป็นกลไกการประสาน การแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ระดับตำบล / หมู่บ้าน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการให้ทราบถึงมิติของปัญหาใน ๓ ด้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา และแผนงาน / โครงการ คือ

- ๑) ลักษณะหรือสภาพปัญหา
- ๒) สาเหตุของปัญหา
- ๓) แนวทางการแก้ไขปัญหา

๕. ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาหรือวิธีการแก้ไขปัญหาต้องคำนึงถึงศักยภาพหรือความสามารถของหน่วยงานและความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ซึ่งจะต้องพิจารณา ดังนี้

- ๑) ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาถึงปัจจัยทางการบริหารเป็นหลักได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ระบบงาน เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ
- ๒) ศักยภาพของพื้นที่พิจารณาถึงสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ ประชาชน การรวมกลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

๖. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

หลักการสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ๑) ต้องมีวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการประชาคมในการระดมความคิดเห็นและความต้องการของคนในท้องถิ่นว่าต้องการให้ท้องถิ่นเดินทางไปทางใด
- ๒) ต้องครอบคลุมใน ๓ มิติ
 - ครอบคลุมภารกิจในทุกด้านตามที่กฎหมายกำหนด
 - ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนด้อยโอกาส รวมทั้งกลุ่มอาชีพ
 - ครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขตตำบล
- ๓) สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของชาติ โดยคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาของชาติ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แนวทางพัฒนาจังหวัดและอำเภอ
- ๔) ตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องแสวงหาตรวจสอบ ศึกษาให้ชัดเจนว่าปัญหาที่แท้จริงของประชาชน คืออะไร และปัญหาใดมีความเร่งด่วนมากน้อยกว่ากัน และประชาชนได้รับความเดือดร้อน และต้องการมากที่สุด
- ๕) ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
 - ๕.๑ ให้ประชาชนร่วมจัดทำแผน โดย
 - ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ร่วมเสนอปัญหาความต้องการโครงการ / กิจกรรม ตามกระบวนการประชาคม
- ๕.๒ ให้ประชาชนได้ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเมื่อสิ้นปีงบประมาณให้จัดประชุมประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อผลงานในรอบปี

๖) ยึดหลักความเป็นไปได้ และมีประโยชน์สูงสุด

ในการกำหนดโครงการ / กิจกรรม ที่จะบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องพิจารณา

- เป็นโครงการที่สามารถดำเนินการได้จริง
- เป็นโครงการที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- เป็นโครงการที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๗) ต้องนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนพัฒนาแล้ว จะต้องนำแผนไปปฏิบัติตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารกิจการให้เป็นไปตามแผนพัฒนา ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕๙ โดยใช้แผนเป็นฐานในการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี / เพิ่มเติม

๒. การติดตามผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๑) ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ					
	โครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนา (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)	โครงการที่อนุมัติตามข้อบัญญัติ/จ่ายขาด	โครงการที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ (นำไปปฏิบัติ)	โครงการที่ดำเนินการตามเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	รวมโครงการที่ดำเนินการทั้งสิ้น	
					จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๖๖๕	๔๔	๔๒	-	๔๒	๙๕.๔๕
๒. ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	๗๕	๑๗	๑๒	-	๑๒	๗๐.๕๘
๓. ยุทธศาสตร์ด้านจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย	๔๑	๑๑	๔	-	๔	๓๖.๓๖
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ กรรมและการท่องเที่ยว	๑๑	๒	๒	-	๒	๑๐๐
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	๘	๒	๐	-	๐	๐
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๕	๑๑	๑	-	๑	๙.๐๙
๗. ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล	๙	๒	-	-	-	๐
รวม	๘๒๔	๘๙	๖๑		๖๑	๖๘.๕๓

๓. การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ ที่เบิกจ่ายตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงานโครงการในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินการในระหว่าง
ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ มีดังนี้

วันที่ ๑

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้ว เสร็จ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
	๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน				
๑	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านถนนคด หมู่ที่ ๑๑ ซอยบ้านน้อย- ถนนสาย๒๐๑	✓			
๒	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านทับม้า หมู่ที่ ๑๐ ซอยนางพชรินทร์	✓			
๓	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านทับม้า หมู่ที่ ๑๐ ซอยบ่อหลวง	✓			
๔	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านบุงพัฒนา หมู่ที่ ๑๘ ซอยนายสง โตสุวรรณ	✓			
๕	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านบุงลำไย หมู่ที่ ๑๓ ซอยยายเสรีฐ	✓			
๖	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านสุขชัยพัฒนา หมู่ที่ ๗ ซอยตันแจง	✓			
๗	โครงการก่อสร้างถนน คสล.บ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ ซอยบ้านยายนิจ	✓			
๘	โครงการก่อสร้างถนนคสล.(ขยายผิวจราจร)บ้านห้วยหิน หมู่ที่ ๖ ทางเข้าหมู่บ้าน- ห้ายบ้าน	✓			

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๙	- โครงการซ่อมสร้างถนน คสล.บ้านบึงพัฒนาหมู่ที่ ๑๘ ซอยยายร่วม	✓			
๑๐	- โครงการวางท่อระบายน้ำพร้อมบ่อพัก คสล.บ้านริมบึง หมู่ที่ ๑๗ (บ้านริมบึง-บ้านบึงลำไย)			✓	กันเงิน
๑๑	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ (ซอยข้างร้านรอยดีวัสดุ)	✓			เงินสะสม
๑๒	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ (ซอยหลังรสดี)	✓			เงินสะสม
๑๓	โครงการก่อสร้างถนนคสล. ภายในหมู่บ้านห้วยหิน หมู่ที่ ๖ (ซอยท้ายบ้าน – คลองห้วยหิน)	✓			เงินสะสม
๑๔	โครงการก่อสร้างถนนคสล. ภายในหมู่บ้านห้วยหิน หมู่ที่ ๖ (ซอยตามล)	✓			เงินสะสม
๑๕	โครงการก่อสร้างถนนคสล. บ้านสุขชัยพัฒนา หมู่ที่ ๗ (ซอยบ้านนายวีระ)	✓			เงินสะสม
๑๖	โครงการก่อสร้างถนนคสล. บ้านสุขชัยพัฒนาหมู่ที่ ๗ (ซอยเดือนฉาย)	✓			เงินสะสม
๑๗	โครงการก่อสร้างถนนคสล. บ้านสุขชัยพัฒนา หมู่ที่ ๗ (ซอยยายอำไพ)	✓			เงินสะสม
๑๘	โครงการก่อสร้างถนนคสล.สายทางภายในหมู่บ้านทับม้า หมู่ที่ ๑๐ (ซอยผู้ใหญ่ถาวร)	✓			เงินสะสม
๑๙	โครงการก่อสร้างถนนคสล.สายทางภายในหมู่บ้านทับม้า หมู่ที่ ๑๐ (ซอยนายพล)	✓			เงินสะสม
๒๐	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านถนนคต หมู่ที่ ๑๑ (ซอยเศรษฐกิจพอเพียง)	✓			เงินสะสม

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๒๑	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านโคกสะอาดหมู่ที่๑๒(ซอยโรงสีข้าว)	✓			เงินสะสม
๒๒	โครงการก่อสร้างถนน คสล. สายทางบ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๑๒ (คูหุซ้าง – โคกสะอาด)	✓			เงินสะสม
๒๓	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านบุงลำไยหมู่ที่ ๑๓(ซอยนายเฉลิมโชค)	✓			เงินสะสม
๒๔	โครงการซ่อมสร้างถนน คสล.บ้านบุงพัฒนา หมู่ที่ ๑๘ (ซอยลูกวังถึงสี่แยกคางคาเดียด)	✓			เงินสะสม
๒๕	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ (ซอยบ่อผัน-ป่าสัก)	✓			เงินสะสม
๒๖	โครงการก่อสร้างถนนคสล.สายทางภายในบ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ (ซอยบ่อหินใหม่ – ไร่ตาราง)	✓			เงินสะสม
๒๗	โครงการก่อสร้างถนนคสล.สายทางภายในบ้านหนองรี หมู่ที่ ๓ (ซอยบ้านนายเล็ก)	✓			เงินสะสม
๒๘	โครงการก่อสร้างถนนคสล.ภายในบ้านห้วยหิน หมู่ที่ ๖ (เส้นท้ายบ้าน – โรงงานจิ๋วเวอร์รี่)	✓			เงินสะสม
๒๙	โครงการก่อสร้างถนนคสล.ภายในบ้านห้วยหิน หมู่ที่ ๖ (ซอยท้ายบ้าน – คลองห้วยหิน)	✓			เงินสะสม
๓๐	โครงการก่อสร้างถนนคสล.ภายในบ้านห้วยหิน หมู่ที่ ๖ (ซอยผู้ใหญ่วิเชียร)	✓			เงินสะสม
๓๑	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านสุขชัยพัฒนา หมู่ที่ ๗ (สายทางเชื่อมซอยเดือนฉาย)	✓			เงินสะสม
๓๒	โครงการก่อสร้างถนนคสล.สายทางภายในบ้านทับม้าหมู่ที่๑๐(ซอยทับม้าบน)	✓			เงินสะสม

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๓๓	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านทับม้า หมู่ที่ ๑๐ (ซอยนายตึก)	✓			เงินสะสม
๓๔	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านถนนคต หมู่ที่ ๑๑ (ซอยเศรษฐกิจพอเพียง)	✓			เงินสะสม
๓๕	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านถนนคต หมู่ที่ ๑๑ (ซอยบ้านน้อย)	✓			เงินสะสม
๓๖	โครงการก่อสร้างถนนคสล.บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๑๒ (คูหุช้าง – โคกสะอาด)	✓			
๓๗	โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๑๒ (หนองตะแบก)	✓			เงินสะสม
๓๘	โครงการก่อสร้างถนนคสล. หมู่ที่ ๑๓ (ซอยนายเฉลิมโชค)	✓			เงินสะสม
๓๙	โครงการซ่อมสร้างถนน คสล. ภายในบ้านริมบึง หมู่ที่ ๑๗ (ซอยสารวัตรนิพนธ์)	✓			เงินสะสม
๔๐	โครงการก่อสร้างถนนคสล. ภายในหมู่บ้านบุงพัฒนา หมู่ที่ ๑๘ (ซอยลูกวัง – สีแยกคองคาเดียด)	✓			เงินสะสม
๔๑	โครงการก่อสร้างถนนคสล. ภายในหมู่บ้านบุงพัฒนา หมู่ที่ ๑๘ (ซอย๒ – สีแยกคองคาเดียด)	✓			เงินสะสม
๔๒	โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ บ้านบุงพัฒนา หมู่ที่ ๑๘ (บุงพัฒนา)	✓			เงินสะสม
๔๓	- อดหนุนไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสีคิ้ว			✓	กั้นเงิน
๔๔	- อดหนุนการประปาส่วนภูมิภาคอำเภอสีคิ้ว	✓			

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๒	ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต				
๑	จัดซื้อรถยนต์บรรทุกขยะ			✓	กั้นเงิน
๒	จัดซื้อถังขยะ			✓	กั้นเงิน
๓	- เงินอุดหนุนส่วนราชการ (อาหารกลางวัน)	✓			
๔	- โครงการจัดงานวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๖๓	✓			
๕	โครงการควบคุมและป้องกันพิษสุนัขบ้าในชุมชน	✓			
๖	โครงการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อที่มีเยุงเป็นพาหะนำโรค	✓			
๗	โครงการอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนามาตรฐาน-สมรรถนะอาสาสมัครสาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้อง			✓	
๘	- โครงการพัฒนาศักยภาพและศึกษาดูงานกลุ่มสตรีกับวิถีเศรษฐกิจพอเพียง และผู้ที่เกี่ยวข้อง	✓			
๙	- เงินอุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์	✓			
๑๐	- โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงานส่วนตำบล และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓	✓			

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๑๑	- โครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามวิถีไทยเพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง	✓			
๑๒	- โครงการส่งเสริมการฝึกอาชีพผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้ที่เกี่ยวข้อง			✓	
๑๓	- โครงการแข่งขันกีฬาประจำปี อบต. สี่คิ้ว			✓	
๑๔	โครงการส่งเสริมนักกีฬาเข้าแข่งขันกีฬา ระดับอำเภอและจังหวัด			✓	
๑๕	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	✓			
๑๖	เบี้ยยังชีพคนพิการ	✓			
๑๗	เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	✓			
๑๘	สำรองจ่าย	✓			ช่วยเหลือ ประชาชนประสบ อัคคีภัย

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
	๓.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย				
๑	โครงการ อบต.เคลื่อนที่เวทีประชาคมร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข ปัญหาชุมชน			✓	
๒	โครงการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนที่น่าอยู่			✓	
๓	โครงการคุณธรรม นำใจแก้ไขปัญหาลิงเสพติด			✓	
๔	โครงการจ้างนักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติงานช่วงปิดภาคเรียน			✓	
๕	โครงการจิตอาสา "เราทำความดีด้วยหัวใจ" โครงการจิตอาสา "เราทำความดีด้วยหัวใจ"	✓			
๖	โครงการอบรมเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)			✓	
๗	โครงการฝึกอบรมชุดปฏิบัติการจิตอาสาภัยพิบัติ	✓			
๘	โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ			✓	
๙	โครงการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลวันปีใหม่	✓			
๑๐	- โครงการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลวันสงกรานต์			✓	
๑๑	-โครงการอบรมป้องกันการแพร่ระบาด โควิด -๑๙	✓			

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้ว เสร็จ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๑๒	- อดุหนุนท้องถิ่นอำเภอสีคิ้ว ตามโครงการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(สถานที่กลาง) อำเภอ สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา			✓	
๔	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว				
	- โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง	✓			
	- โครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	✓			
๕	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม				
๑	- โครงการฝึกอบรมพัฒนาและรณรงค์ปลูกหญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ			✓	
๒	- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี			✓	

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้ว เสร็จ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๖	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น				
๑	โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น			✓	
๒	โครงการหนึ่งบวทหนึ่งเป็นสาม ยุวกรรมฐานเยาวชนและผู้เกี่ยวข้อง			✓	
๓	โครงการนำพาจิต สู่วิถีชีวิตแบบชาวพุทธ ร่วมบุญชานรับปีใหม่	✓			
๔	โครงการประกอบกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			✓	
๕	โครงการประเพณีลอยกระทงและปลูกจิตสำนึกรักษ์แหล่งน้ำ			✓	
๖	โครงการพัฒนาบุคลากรผู้นำ			✓	
๗	โครงการสืบสานประเพณีไทย ร่วมใจแห่เทียน เข้าพรรษา เข้าหาพระธรรม นำพาบุญ			✓	

	ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินการ			หมายเหตุ
		ดำเนินการแล้ว เสร็จ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ	
๘	- โครงการสงกรานต์ตระรึกษา กีฬาพื้นบ้าน สานสัมพันธ์ผู้สูงอายุ			✓	
๙	- อุดหนุนโครงการรัฐพิธี			✓	
๑๐	- อุดหนุนโครงการสนับสนุนดนตรีไทยของสภาวัฒนธรรมตำบลสีคิ้ว			✓	
๑๑	- เงินอุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์กลุ่มทอผ้าขึ้นยวน			✓	
๗	ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล				
	- อุดหนุนโครงการต้านยาเสพติด			✓	

บทที่ ๕

สรุปผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) โดยอาศัยการตรวจสอบเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจตามแบบประเมินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ สามารถสรุปผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ได้ดังนี้

๑ สรุปผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๑) การติดตามและประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ใช้แบบกำกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการครบทั้ง ๑๙ ข้อ

(๒) การติดตามผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ใช้แบบติดตามผลการดำเนินงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) รวมทั้งสิ้นปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๘๔ โครงการ อนุมัติงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๘๘ โครงการ ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ๖๑ โครงการ (ไม่รวมงานบริหารงานทั่วไป) คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๕๓ ของจำนวนโครงการทั้งหมด

(๓) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ใช้แบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒) โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละโครงการ และใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนหรือผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อประเมินผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ สรุปผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการแยกตามยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติฯ/เงินสะสม ทั้งสิ้น ๔๔ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔๒ โครงการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติฯ ทั้งสิ้น ๑๗ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๒ โครงการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติฯ ทั้งสิ้น ๑๑ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔ โครงการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ยกรรม และการท่องเที่ยว มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติฯ ทั้งสิ้น ๒ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒ โครงการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติฯ ทั้งสิ้น ๒ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๐ โครงการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติฯ ทั้งสิ้น ๑๑ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑ โครงการ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามข้อบัญญัติ
ฯ ทั้งสิ้น ๒ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๐ โครงการ

๒. ปัญหาและอุปสรรค

(๑) ปัญหาเรื่องการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙) ทำให้เป็นอุปสรรคในการจัด
กิจกรรม ดำเนินการฝึกอบรมโครงการต่าง ๆ เนื่องการลดการรวมตัวเป็นกลุ่ม / แออัด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาด
ของโรคโควิด

(๒) แผนงานโครงการที่ประชาคมร่วมกันเสนอโครงการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาที่มีจำนวนมาก
งบประมาณมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของประชาชน

(๓) งบประมาณในการบริหารจัดการและพัฒนาจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับการพัฒนาท้องถิ่นและทัน
ต่อความต้องการของประชาชน จึงทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างล่าช้า

๓. ข้อสังเกต / ข้อเสนอแนะ

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างความเข้าใจให้กับผู้ร่วมประชาคมถึงการเสนอโครงการหรือ
กิจกรรมให้สอดคล้องกับงบประมาณที่มี เนื่องจากการเสนอโครงการหรือกิจกรรมที่มากจนเกินศักยภาพองค์การ
บริหารส่วนตำบลที่จะดำเนินการได้ จะทำให้การบริหารจัดการนั้นไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความล้มเหลวในการ
ประเมินผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาแล้ว เห็นว่า การ
ดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริงอยู่ที่การส่งเสริมและ
สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและการร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ในการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ
ร่วมกันรับผิดชอบ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมดังกล่าว และการ
ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง เพื่อประ
โยชน์สุขของประชาชน และความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น โดยการพัฒนาที่เกิดขึ้นจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน
ต่อไป

